

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/16/2020
Identifikačné číslo spisu:	7214223525
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:7214223525.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: X. J., narodená dňa XX.XX.XXXX, bývajúca v T., G. XX, právne zastúpená: JUDr. Melánia Knopová, MBA, advokátka, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, a manžela: G. J., narodený dňa XX.XX.XXXX, bývajúci v T., F. XXXX/XX, právne zastúpený: JUDr. Peter Pór, advokát so sídlom v Košiciach, Kováčska 32, o určenie manželského výživného, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 20 C 161/2014, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. mája 2017 sp. zn. 7 Co 47/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 20 C 161/2014-129 z 24. júna 2016 zamietol návrh navrhovateľky o určenie manželského výživného a manželovi nepriznal náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že manžel si manželskú vyživovaciu povinnosť dobrovoľne plní tak, že zásadne je životná úroveň oboch účastníkov konania ako manželov rovnaká. Zdôraznil, že zásada rovnakej životnej úrovne neznamena len mechanickú rovnosť medzi manželmi, ktorú je možno vyvodit' len z ich príjmov, pretože aj pri rozhodovaní o manželskom výživnom platia spoločné ustanovenia uvedené v druhej hlave zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), a to ustanovenie § 75 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Preto súd prvej inštancie rozhodujúc o výživnom medzi manželmi sa zaoberal aj osobnými, rodinnými a majetkovými pomermi každého z nich, ako aj konkrétnou mierou potrieb danou povahou práce, spôsobom života, zdravotným stavom. V takto naznačených intenciách súd prvej inštancie zistil, že manžel má síce matematicky vyšší príjem ako navrhovateľka, ktorá je invalidnou dôchodkyňou, ale

manžel tento príjem získava veľmi náročnou prácou, ktorá je náročná nielen po stránke fyzickej, ale aj najmä po stránke psychickej. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie ďalej za preukázané, že manžel zabezpečuje výživu navrhovateľky a svoju povinnosť si plní aj bez súdneho rozhodnutia.

3. V ďalšom mal súd prvej inštancie za preukázané, že manžel zo svojho príjmu zo zárobkovej činnosti platí všetky úhrady spojené s bývaním v rodinnom dome, s dodávkou médií do rodinného domu (elektrina, plyn, voda smetie), zakupuje potraviny do domácnosti, kozmetické, hygienické potreby, upratuje, varí a z tejto stravy sa stravuje aj navrhovateľka. Konštatoval, že záver súdu o tom, že manžel si plní svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne, naturálne, navrhovateľka žiadnym dôkazom nevyvrátila, a to ani ňou navrhnutým dôkazom, výpoveďou matky, svedkyne S..

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie zároveň za zrejmé, že vzájomné vzťahy tak medzi účastníkmi konania, ale aj v celej širšej rodine, vrátane synov a starých rodičov sú veľmi silne a vážne narušené, čo však z hľadiska prejednávanej veci nepovažoval za rozhodujúce. Konštatoval, že to len dokresľuje obraz rodiny účastníkov konania.

5. Vzhľadom na zistený skutkový stav, z ktorého súd prvej inštancie uzavrel, že manžel si svoju vyživovaciu povinnosť v čase trvania manželstva od podania návrhu do právoplatnosti rozvodového rozsudku plnil dobrovoľne, naturálne, súd návrh na určenie rozsahu manželskej vyživovacej povinnosti zamietol. Úspešnému manželovi súd prvej inštancie náhradu trov konania nepriznal, keď ako dôvody hodné osobitného zreteľa vzhliadol jednak v charaktere prejednávajúceho sporu a jednak v postavení navrhovateľky, ktorá má preukázateľne nízky príjem pozostávajúci z invalidného dôchodku a v konečnom dôsledku by náhradu trov konania musel znášať úspešný manžel.

6. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 7 Co 47/2016 z 30. mája 2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

7. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie správne pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 78 ods. 1 zákona o rodine. Dodal, že úlohou súdu pri rozhodovaní o zmene výživného je zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného.

8. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení zákona o rodine a v súlade s ustanovením § 191 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto považoval odôvodnenie rozsudku za presvedčivé a s jeho závermi sa v plnom rozsahu stotožnil.

9. Poznamenal, že podľa ustanovenia § 71 zákona o rodine je vyživovacia povinnosť medzi manželmi súčasťou ich vzájomného vzťahu, v dôsledku čoho je nevyhnutné na túto vzájomnú povinnosť aplikovať princípy, ktorými je charakterizované manželstvo a ktoré sú výslovne uvedené v zákone o rodine (§ 18 zákona o rodine - obidvaja manželia majú rovnaké práva a povinnosti a sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie; § 19 zákona o rodine - o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť).

10. Odvolací súd dal v ďalšom do pozornosti, že vyživovacia povinnosť medzi manželmi je právna povinnosť a nemožno ju považovať za príkaz morálky. Dodal, že do zákonnej úpravy sa premietajú aj morálne princípy a sú dôležitým korektorom aplikácie ustanovení, ktorým je vzájomná vyživovacia povinnosť manželov upravená. Z hľadiska ustanovenia § 75 ods. 2 zákona o rodine preto podľa názoru odvolacieho súdu nebude bez významu okolností, z akého dôvodu došlo k neplneniu vyživovacej

povinnosti, pretože dôvod neplnenia vyživovacej povinnosti môže poukázať na to, či poskytnutie výživného je alebo nie je v rozpore s dobrými mravmi. Zdôraznil, že je povinnosťou súdu zisťovať dôvody neplnenia vyživovacej povinnosti medzi manželmi, pretože práve na tomto základe bude možné posúdiť či sú splnené všetky podmienky pre určenie vyživovacej povinnosti.

11. Odvolací súd dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre vyhovieť návrhu na určenie manželského výživného. Mal za to, že z hľadiska zásady rovnakej životnej úrovne manželov má vyživovaciu povinnosť ten z manželov, ktorého príjmy a majetkové možnosti sú vyššie voči druhému manželovi a to v rozsahu, ktorý znamená vyrovnanie oboch životných úrovní. Súčasne uviedol, že požiadavka na rovnakú životnú úroveň manželov sa však neuplatňuje len z pohľadu výšky príjmu a rovnako tak nie je možné za rovnakú životnú úroveň považovať matematicky zhodné množstvo peňazí u oboch manželov, ale je potrebné skúmať aj potreby oprávneného, schopnosti, možnosti a pomery povinného a taktiež prihliadnuť na starostlivosť o spoločnú domácnosť.

12. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd ustálil, že konajúci súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami navrhovateľky uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jej obranu už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a navrhovateľka ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jej návrhu na určenie manželského výživného. V tejto súvislosti poukázal odvolací súd na to, že požiadavka, aby manželia mali v zásade rovnakú životnú úroveň je zdôvodnená ich rovnakým postavením v manželstve, rodine, spoločnosti a vyplýva aj z ich rovnakých práv a povinností. Zásada rovnakej životnej úrovne neznamena mechanickú rovnosť medzi manželmi, ktorú by bolo možné vyvodzovať iba z ich príjmu. Nestačí zistiť výšku príjmov manželov a tieto porovnať, ale je potrebné každému v jednotlivom prípade zisťovať nielen osobné, rodinné a majetkové pomery každého z nich, ale i konkrétnu mieru potrieb danú povahou práce, spôsobom života, zdravotným stavom, prípadne inými závažnými okolnosťami.

13. S poukazom na vyššie uvedené sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že neboli splnené podmienky na určenie manželského výživného a ani v štádiu odvolacieho konania neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu napadnutého rozsudku v zmysle odvolacieho návrhu navrhovateľky, preto potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. V dovolaní voči rozsudku odvolacieho súdu navrhovateľka ako dovolateľka opísala skutkový stav a konštatovala, že dovolanie podáva v súlade s ustanovením § 420 písm. f) CSP, nakoľko súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dovolaťka mala za zrejmé, že súd nepostupoval v súlade s platnou právnou úpravou, kedy v konaní nezisťoval skutočný stav veci, t. j. nezisťoval skutočný príjem manžela, čím v rozpore so zákonom nemohol náležite zistiť skutočnú životnú úroveň navrhovateľky. Taktiež v konaní nezisťoval ani oprávnené výdavky navrhovateľky.

16. Podľa názoru dovolateľky bolo zrejmé, že vzhľadom na jej zdravotný stav vyžaduje špeciálnu stravu a výživové doplnky, pričom v konaní nebolo zo strany manžela preukázané, žeby jej takúto stravu či výživové doplnky zabezpečoval. Tieto si musela vždy zabezpečovať sama, a preto nie je možné tvrdiť, žeby sa podieľala na životnej úrovni svojho manžela, práve naopak, bola to samotná dovolateľka, ktorá si musela z vlastných síl (resp. za pomoci svojej matky) suplovať nečinnosť svojho (v tom čase) manžela.

17. Následne dala do pozornosti, že v súlade s platnou právnou úpravou je súd povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie, a pri uvedenom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Jedná sa o procesnoprávne vyjadrenie nevyhnutnosti objasniť v konaní nie skutkovú, ale materiálnu pravdu.

18. Na základe uvedeného mala dovolateľka za to, že súd svojím postupom porušil jej práva na

spravodlivý proces; počas celého konania sa bez všetkého stotožňoval výlučne s tvrdeniami manžela, skutočný stav veci nezisťoval a dôkazmi predloženými navrhovateľkou sa nezaoberal. Navrhovateľka pritom skutočnosť, že súd v konaní reálne nezisťoval skutočnú životnú úroveň účastníkov konania a teda skutočný stav veci namietala už v odvolacom konaní, napriek uvedenému sa však s touto skutočnosťou odvolací súd nijako nevysporiadal.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľka navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal jej náhradu trov konania.

20. Vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľky manžel uviedol, že uplatnený dovolací dôvod nie je daný, lebo nie je pravdou, že krajský súd navrhovateľke nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dodal, že ako manžel, počas trvania manželstva s navrhovateľkou, aj v súčasnosti po rozvode manželstva, plní dobrovoľne aj nad rámec svojich možností vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke. Poznamenal, že to robí už vyše 26 rokov, pretože navrhovateľka nikde nepracuje, má psychické poruchy od mladosti, o čom nevedel, keď s navrhovateľkou uzatváral manželstvo (navrhovateľka mu to zatajila). Mal za to, že nie je pravdou, že príčinou jej psychického stavu je jeho správanie voči navrhovateľke. Rovnako nepovažoval manžel za pravdu, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil svedeckú výpoveď syna G. J., ako aj svedka, svokra - W. I. Č.. Podľa názoru manžela súd prvej inštancie podrobne vypočul a vyhodnotil svedeckú výpoveď svedka, svokry - S. Č..

21. Uviedol, že nesprávne vyhodnotenie vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nemôže založiť dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Poznamenal, že z dovolania navrhovateľky nie je zrejmé, aké iné dôkazy potrebné na zistenie skutočného stavu veci mali súdy vykonať. Navrhol preto, aby dovolací súd dovolanie navrhovateľky odmietol.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP a po zistení, že ide o dovolanie, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

23. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

24. V danom prípade navrhovateľka ako dovolateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. apríla 2021, sp. zn. III. ÚS 225/2020 je ustanovenie § 420 písm. f/ CSP priestorom ochrany tých základných práv, do ktorých bolo zasiahnuté rôznymi nesprávnymi procesnými postupmi a rozhodnutiami. Podľa ústavného súdu je teda prieskum rozhodnutí, ktoré sú namietané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia procesných noriem prípustný podľa § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd z obsahu dovolania vyvodil, že dovolateľka namietala, že odvolací súd nepostupoval v súlade s platnou právnou úpravou, keď v konaní nezisťoval skutočný stav veci, t. j. skutočnú životnú úroveň účastníkov konania. Navyše namietala, že sa odvolací súd bez všetkého stotožnil výlučne s tvrdeniami jej manžela a ňou predloženými dôkazmi sa nezaoberal.

26. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej dovolateľkou.

27. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď namietala znemožnenie uplatnenia procesných práv tým, že odvolací súd nezisťoval skutočný stav veci, teda skutočnú životnú úroveň účastníkov konania zisťovaním skutočného príjmu navrhovateľky a oprávnených výdavkov manžela navrhovateľky; tým, že sa nevysporiadal s ňou predloženými dôkazmi a v celom rozsahu si osvojil tvrdenia manžela.

28. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

29. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

30. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

31. S poukazom na uvedené dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie.

32. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (t. j. že neboli splnené podmienky na určenie manželského výživného - manžel dobrovoľne plnil vyživovaciu povinnosť v rozhodnom čase). Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži

nachádzacie (základné) konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napr. včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov sa nemôžu pred dovolacím súdom meniť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 442).

33. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Postup odvolacieho súdu spočívajúci v rozhodnutí, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na určenie manželského výživného, nevykazuje podľa dovolacieho súdu zo strany súdov nižších stupňov porušenie procesných predpisov, ktoré by zasahovalo do práv dovolateľky.

34. Odvolací súd sa náležite vysporiadal s uplatnenými odvolacími námietkami, jeho odôvodnenie spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 393 ods. 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP, je jasné, zrozumiteľné a najmä preskúmateľné. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že vyživovaciu povinnosť medzi manželmi je nutné chápať ako právnu povinnosť a nie ako príkaz morálky. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku celkom jednoznačne vyslovil, že pre vyhovieť návrhu na určenie manželského výživného neboli splnené podmienky. Náležitú pozornosť odvolací súd venoval vysvetleniu, ako je nutné nazerať na požiadavku na rovnakú životnú úroveň, prečo sa neuplatňuje len z pohľadu výšky príjmu, prečo nie je možné vychádzať len z matematickej rovnosti. V ďalšom uviedol dôvody, pre ktoré pri ustaľovaní životnej úrovne manželov je potrebné zisťovať osobné, rodinné a majetkové pomery každého z manželov ako aj konkrétnu mieru potrieb danú povahou práce, spôsobom života, zdravotným stavom, prípadne inými závažnými okolnosťami. Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd k záveru o zrozumiteľnosti, určitosti a jasnosti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý obsahuje všetky zákonom požadované formálne a obsahové náležitosti. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky a v súlade s jej právnym názorom na vec. Vychádzajúc z uvedeného nepovažoval dovolací súd za pravdivé tvrdenia dovolateľky, že odvolací súd nezisťoval skutočný stav veci a že sa stotožnil s tvrdeniami manžela bez toho, aby sa zaoberal dovolateľkou predloženými dôkazmi.

35. K uvedenému považuje dovolací súd za vhodné dodať, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovieť návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam.

36. Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd v danom prípade k záveru, že právo dovolateľa na spravodlivý proces porušené nebolo. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vychádza z ústavnej konformnosti výkladu noriem spojených s uplatnením práva na súdnu ochranu, zjavnej správnosti deklarovaných premís a z nich dôvodiacich právnych záverov, čo má dopad na celkovú presvedčivosť rozhodnutia, na spravodlivé usporiadanie vzťahov. Podľa dovolacieho súdu koncipované rozhodnutie odvolacieho súdu je určité a zrozumiteľné, bez vnútorných rozporov a zaujíma stanovisko k podstate dôvodov uvedených v dovolaní. Podľa názoru dovolacieho súdu takéto rozhodnutie nie je neodôvodnené alebo arbitrárne, neobsahuje svojvoľné interpretačné závery, a preto nie je z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, čo by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody.

37. V zmysle judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých

odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Dovolací súd pri preskúmaní rozhodnutia dospel k záveru, že odvolací súd sa primerane vysporiadal s argumentáciou účastníkov konania, zákonne ustálil skutkový stav veci a relevantné zákonné ustanovenia aplikoval spôsobom, ktorý neodporuje ich zneniu, účelu ani zmyslu. Nezistil ani také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné toto rozhodnutie označiť za nezlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou s ustanovenými princípmi súdneho rozhodovania (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03), pričom v konkrétnych okolnostiach danej veci sa tak podľa názoru dovolacieho súdu nestalo.

38. Z uvedeného dôvodu podľa názoru dovolacieho súdu nejestvuje príčinná súvislosť medzi označenými právami dovolateľky a postupom odvolacieho súdu pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení dovolateľkiných práv.

39. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd ustálil, že dovolateľka neopodstatnene namietala, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP. Preto dospel dovolací súd k záveru, že konanie vadou podľa § 420 písm. f/ CSP postihnuté nebolo. S poukazom na to, že v prejednávanom prípade prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania do úvahy neprichádza, najvyšší súd dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP pre jeho procesnú neprípustnosť podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

40. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

41. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.